

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Genocidai. Kaip atpažinti ir suprasti?	Genocides. How to recognize and understand?	

Anotacija
Modulyje nagrinėjami genocidai ir į juos atvedę reiškiniai. Analizuojamos temai aktualios sąvokos, jų atsiradimas, taikymas istoriniame, teisiniame diskursuose. Pristatomos įvairios netolerancijos formos ir jų priežastys bei ryšys su aptariamais genocidų atvejais, siekiant parodyti skirtingas jų priežastis, eigą, teisinį ir etinį traktavimą. Modulio metu ugdomos vertybinės nuostatos, kritinis mąstymas bei gebėjimas atpažinti ir analizuoti genocidus ir kitas nepakantos formas, juos suprasti istoriniame ir moraliniame kontekstuose.

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. dr. Jurgita Verbickienė Kiti: dr. Dovilė Troskovaitė, dokt. Dovilė Čypaitė - Gilė	Istorijos fakultetas, Istorijos teorijos ir kultūros istorijos katedra, Universiteto g. 7, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	-	Bendrujų universitetinių studijų

Įgyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinė	Rudens ir/ arba pavasario semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130 val.	48 val.	82 val.

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Modulio tikslas - supažindinti studentus/es su genocidais, jų priežastimis, istoriniu kontekstu ir jų teisiniu vertinimu, įtraukiant su genocidais ir jų vykdymu susijusių sąvokų ir reiškinių analizę bei ugdyti jų gebėjimus: <ul style="list-style-type: none"> - atpažinti, analizuoti įvairias sąvokas ir reiškinius susijusius su genocidais, jų priežastimis bei eiga; - suprasti bei kritiškai vertinti istorinių procesų įtaką dabarčiai; - identifikuoti šiandien gajų nuostatų, požiūrių bei stereotipinių vertinimų ištakas, sąsajas su genocidais ir jų atmintimi; 		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai

Studentai gebės – įvardinti ir apibūdinti sąvokas bei reiškinius, susijusius su genocidų vykdymu ir teisiniu bei moraliniu vertinimu.	Auditorinės paskaitos, nurodytos studijavimas, etinių ir vertybinių klausimų aptarimas.	Egzaminas (testas ir užduotys (VMA)), seminarinių užduočių atlikimas (argumentuotos nuomonės formulavimas ir pristatymas, kritinis pateiktų pavyzdžių vertinimas)
nurodyti genocidų priežastis ir susieti jas su istoriniu kontekstu ir konkrečiomis netolerancijos formomis.	Auditorinės paskaitos, seminarų užduočių atlikimas, nurodytos literatūros ir vaizdinės medžiagos studijavimas.	
suprasti ir įvertinti visuomenių etninę ir kultūrinę įvairovę istorinėje perspektyvoje.	Seminarai, nurodytos literatūros ir vaizdinės medžiagos studijavimas.	

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1.Įvadas – kurso ir studijų formų pristatymas, užduočių suformulavimas ir aptarimas. Prof. dr. J. Verbickienė, dr. D. Troškovaitė, dokt. D. Čypaitė - Gilė	2						2		
2.Sąvokos ir sampratos: netolerancija, segregacija, stereotipai. Prof. dr. J. Verbickienė	6						6	4	Literatūros studijavimas (4)
3. Seminaras: Gerosios ir blogosios praktikos netolerancijai atpažinti ir įveikti. Prof. dr. J. Verbickienė, dr. D. Troškovaitė, dokt. D. Čypaitė - Gilė			2				2	6	Seminarinių užduočių atlikimas
4.Sąvokos ir sampratos: antijudaizmas, antisemitizmas, antižydiškas išpuolis. Prof. dr. J. Verbickienė	6						6	6	Literatūros studijavimas (3)

									Enciklikos (šaltinio) studijavimas (9)
5. Sąvokos ir sampratos: rasizmas, etnis valymas, genocidas. dr. D. Troškovaitytė, dokt. D. Čypaitė – Gilė	6						6	6	Literatūros studijavimas (11) Teisės šaltinių ir literatūros studijavimas (2, 10)
6. Seminaras: Antisemitiniai stereotipai tarp mūsų. Prof. dr. J. Verbickienė, dr. D. Troškovaitytė, dokt. D. Čypaitė - Gilė			2				2	6	Seminarinių užduočių atlikimas
7. Genocidai ir jų pripažinimo klausimas: armėnai, ukrainiečiai, lietuviai, bosniai, romai. Dr. D. Troškovaitytė, dokt. D. Čypaitė – Gilė	10						10	12	Literatūros studijavimas (12) Literatūros studijavimas (6), dokumentinių filmų (3 ir 4) peržiūra Literatūros studijavimas (7), dokumentinių filmų (5 ir 6) peržiūra
8. Seminaras: Ruandos genocidas. Filmo „Ruandos viešbutis“ (rež. T. George, 2004) analizė ir aptarimas Prof. dr. J. Verbickienė, dr. D. Troškovaitytė, dokt. D. Čypaitė - Gilė			2				2	6	Pasirengimas seminarui pagal pateiktą medžiagą, seminarų užduočių atlikimas, papildomų dokumentinių filmų peržiūra (1 ir 2)
9. Nacionalsocializmas, III Reicho visuomenės „tobulinimo“ praktikos ir Holokaustas. Prof. dr. J. Verbickienė	6						6	14	Literatūros studijavimas (1) Literatūros studijavimas (5, 8)
10. Seminaras: Kodėl sunku suprasti ir pripažinti Holokaustą? Lietuvos visuomenės atvejis Prof. dr. J. Verbickienė, dr. D. Troškovaitytė, dokt. D. Čypaitė - Gilė			2				2	6	Seminarinių užduočių atlikimas
11. Konsultacija Prof. dr. J. Verbickienė, dr. D. Troškovaitytė, dokt. D. Čypaitė - Gilė		2					2	2	Pasirengimas konsultacijai: identifikuoti turimas su modulio tema susijusias

									spragas, pasiruošti modulio aptarimui.
12. Egzaminas (testas ir užduotys (VMA))	2						2	14	Pasirengimas egzaminui (testas) ir užduotys VMA
Iš viso	38	2	8				48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Egzaminas (testas ir užduotys (VMA))	70	Semestro pabaigoje	<p>Atsakymai į nuotolinio uždaro testo klausimus ir užduotis raštu (VMA). Egzamino metu vertinama: studento/ės gebėjimas perteikti bazines su tema susijusias žinias, privalomos literatūros įsisavinimas, mokėjimas lyginti ir analizuoti dalyko metu pateiktą medžiagą, matyti procesų ir reiškinių sąsajas ir/ar skirtumus, išskirti ir apibūdinti aktualias netolerancijos formas.</p> <p>Testą sudaro 50 uždaru skirtingo sudėtingumo klausimų ir užduočių, kuriais tikrinamas: su modulio problematika susijusių definicijų ir reiškinių turinio žinojimas, dabartinės ir istorinės netolerancijos formų ir jų raiškos išmanymas, reiškinių lyginimas ir/ar jų dinamikos supratimas, mąstymo kritiškumas ir konstruktyvus netolerancijos formų identifikavimas ir vertinimas.</p> <p>10-9 balų: studentas/ė puikiai žino ir supranta studijuojamą temą, geba savarankiškai prieiti prie išvadų, remiasi dėstytojo/s nurodyta, taip pat papildoma medžiaga (literatūra, dokumentiniai ir meniniai filmai) esama akivaizdaus ir aiškiai argumentuoto kritinio mąstymo.</p> <p>8-7 balai: studentas/ė žino ir gerai supranta studijuojamą temą, susipažinęs su privaloma literatūra, nuosekliai prieina prie išvadų, demonstruoja kritinį mąstymą ar aiškias jo užuomazgas.</p> <p>6-5 balai: demonstruojamos paviršutiniškos žinios, menkas privalomos literatūros žinojimas, siauras vieno ar kelių aspektų išmanymas nesugebant jų susieti į visumą, stokojama kritinio mąstymo. Studentas/ė demonstruoja slenkstines modulio temos žinias.</p> <p>1-4 balai: modulio medžiaga yra neįsisavinta, studentas/ė neturi nuomonės aptariamais klausimais, nepagrindžia jos privaloma literatūra, nėra su ja susipažinęs, nedemonstruoja slenkstinių žinių.</p>
Darbas seminarų metu	30	Semestro metu	<p>Seminarai vyksta srautais. Dalyvavimas seminaruose ir seminarų užduočių atlikimas yra privalomas ir vertinamas balais kiekvieno semestro metu. Studentas/ė atsiskaito už visus (100 proc.) seminarus, negalintiems juose dalyvauti dėl pateisinamų priežasčių semestro metu yra skiriamas papildomas iš anksto numatytas laikas (semestro pabaigoje, prieš egzaminą) individualiems ar grupiniams atsiskaitymams (priklausomai nuo užduočių neatlikusių studentų/čių skaičiaus). Seminaruose vertinamas įsigilinimas į temą, atliktų užduočių kokybė, motyvuotos nuomonės išsakymas, kritinis ir konstruktyvus aptariamų reiškinių vertinimas, aktyvumas seminare:</p> <p>10-9 balų: studentas/ė įsigilinęs į pateiktą literatūrą ir seminarines užduotis, ne tik puikiai žino ir supranta studijuojamą temą, bet ir savarankiškai formuluoja išvadas, yra pilnai įsisavinęs/usi paskaitų ir semestro medžiagą;</p> <p>8-7 balai: studentas/ė žino ir gerai supranta pateiktą literatūrą ir seminarines užduotis, geba susieti atskirus temos aspektus,</p>

			<p>nuosekliai prieina prie išvadų; yra gerai įsisavinęs/usi paskaitų ir seminaro medžiagą;</p> <p>6-5 balai: paviršutiniškos žinios, menkai supranta literatūrą ir seminarines užduotis, nesugeba susieti temos aspektų į visumą ir menkai įsilieja į seminaro temos nagrinėjimą; yra paviršutiniškai įsisavinęs/usi seminaro medžiagą;</p> <p>1-4 balai: nesilaiko seminarų lankomumo reikalavimų ir/ arba visiškai neįsisavina seminaro medžiagos, neatlieka ar nesugeba atlikti paskirtų užduočių .</p>
--	--	--	--

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
(1) T.Snyder	2019	Juodžemis: Holokaustas kaip istorija ir perspektyva		Kaunas : Jotema
(2) Ed. R. Gellately, B. Kiernan	2012	The Specter of Genocide. Mass Murder in Historical Perspective	p. 75-96 (Genocido priežastys), p.307-324 (Genocidas Etijopijoje ir Kambodžoje) , p. 325-338 (Genocidas Ruandoje)	https://www.cambridge.org/core/books/specter-of-genocide/88BF140CAA9688098EBFB19C4F3F2FC3
(3) W. P. Te Brake	2017	Religious War and Religious Peace in Early Modern Europe	p. 351-364	Cambridge : Cambridge University Press
(4) S. Jensen	2016	The Making of International Human Rights the 1960s: Decolonization, and the Reconstruction of Global Values	p.48 -68, 102-137, 209-236	Cambridge : Cambridge University Press https://doi.org/10.1017/CBO9781316282571
(5) Harry Oosterhuis, Medicine, in	1997	Male Bonding and Homosexuality	Vol. 32, No. 2 (Apr., 1997), pp. 187-205	Nazi Germany, Journal of Contemporary History , URL: https://www.jstor.org/stable/261240
(6) Ilie, A.	2011	Holodomor, the Ukrainian Holocaust?	Vol. 11(1), pp. 137-154	Studia Politica: Romanian Political Science Review, . https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-445894
(7) William B. Woo	2001	Geographic Aspects of Genocide: A Comparison of Bosnia and Rwanda	Vol. 26, No. 1, (2001), pp. 57-75	Transactions of the Institute of British Geographers https://www.jstor.org/stable/623145

(8) Laurie Marhoefer	2016	Lesbianism, Transvestitism, and the Nazi State: A Microhistory of a Gestapo Investigation, 1939-1943	Vol. 121, No. 4 (OCTOBER 2016), pp. 1167-1195 (29 pages)	The American Historical Review, Published By: Oxford University Press https://www.jstor.org/stable/43955956
(9) Religinių santykių su judaizmu komisija	1998	Mes atsimeiname: Šoa apmąstymai		https://eis.katalikai.lt/vb/romos_kurija/popiezi_skosios_tarybos/kriksc-vienybes/1998-03-16_mes-atsimeiname-soa-apmastymas
(10) H. Earl	2013	Prosecuting Genocide before the Genocide Convention: Raphael Lemkin and the Nuremberg Trials, 1945 –1949	Journal of Genocide Research, 2013 Vol. 15, No. 3, 317–337, http://dx.doi.org/10.1080/14623528.2013.821225	https://web.p.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=90d316a7-7814-4ce8-acc9-5086ba4b6c74%40redis
(11) McCarthy, T.	2009	Social Darwinism and White Supremacy.	In Race, Empire, and the Idea of Human Development (pp. 69-95).	Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9780511814044.004
(12) D. Bloxham	2005	The Great Game of Genocide: Imperialism, Nationalism, and the Destruction of the Ottoman Armenians		https://oxford.universitypressscholarship.com/view/10.1093/acprof:oso/9780199273560.001.0001/acprof-9780199273560
Papildoma literatūra				
L. Rees	2021	Aušvicas: naciai ir "Galutinis sprendimas"		Vilnius : Kitos knygos
S. Sarcevičius, S. Stasiulis	2021	Nusikaltimų pėdsakai neišnyksta. Masinės žudynės Panerių miške 1941–1944		Vilnius: LII leidykla
D. M. Segesser, M. Gessler	2005	Raphael Lemkin and the International Debate on the Punishment of War Crimes (1919-1948), in: Journal of Genocide Research	Vol.7 (4)	https://www.researchgate.net/publication/233023779_Raphael_Lemkin_and_the_international_debate_on_the_punishment_of_war_crimes_1919-1948
V. Vareikis	2020	Holokausto prielaidos. Antisemitizmas Lietuvoje XIX a.–XX a. pirmoje pusėje, iš: Nacių okupacija: Holokaustas ir kiti nacių nusikaltimai 1941–1944 m.		https://www.komisija.lt/tyrimai/iii-naciukupacija-holokaustas-ir-kiti-naciunusikaltimai-1941-1944-m/
A. Fraser	2001	Čigonai		Vilnius: Tyto Alba

N.Kasatkina, T.Leončikas	2003	Lietuvos etninių grupių adaptacija: kontekstas ir eiga		Vilnius: Eurigmas
D. Fishman	2019	Knygų gelbėtojai Vilniaus gete : partizanai, poetai ir lenktynės su laiku gelbstint žydų kultūros vertybes nuo nacių		Vilnius : Baltų lankų leidyba
A.Bubnys	2021	Holokaustas Lietuvos provincijoje 1941 metais		Vilnius: Margi raštai

Peržiūrai skirta vaizdo medžiaga

Autorius	Išleidimo data	Pavadinimas	Prieiga internete
Dokumentiniai filmai (privaloma):			
(1)TRT World	2021	What Led to the Genocide in Rwanda?	https://www.youtube.com/watch?v=RphYwV91MN4
(2) In to the shadows (grupė)	2021	The Rwandan Genocide	https://www.youtube.com/watch?v=VccTvKAIksg
(3) rež. S. Nowitski, Y. Luhovy	2014	Harvest of Despair - The 1933 Ukrainian Holodomor Famine Genocide (Documentary)	https://www.youtube.com/watch?v=M_dnRA5NFhs
(4) rež. O. Gibelinda	2021	Holodomor Survivor Ganna Frontenko Shares Famine Story	https://www.youtube.com/watch?v=pzljf2hn-xo
(5) TRT world	2019	Surviving the Srebrenica Genocide	https://www.youtube.com/watch?v=INmdyl_47_A
(6)producer S. Coulson and P. Finci	2018	Srebrenica Genocide: No Room For Denial	https://www.youtube.com/watch?v=Sq77TySTst0
Meniniai filmai (papildoma vaizdo medžiaga)			
Autorius	Išleidimo data	Pavadinimas	Prieiga internete
rež. J. Matulevičius	2021	Izaokas	Prašome naudotis jums prieinamomis legaliomis filmų peržiūros platformomis
rež. S. Spielberg	1993	Schindler list	Prašome naudotis jums prieinamomis legaliomis filmų peržiūros platformomis
rež. P. Pawlikowski	2013	Ida	Prašome naudotis jums prieinamomis legaliomis filmų peržiūros platformomis
rež. A. Arcady	2014	24 Jours: La vérité sur l'affaire Ilan Halimi/ 24 Days: The Truth about the Ilan Halimi Case	Prašome naudotis jums prieinamomis legaliomis filmų peržiūros platformomis

